

Vergaderjaar 2008–2009

31 305

Mobiliteitsbeleid

Nr. 152

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 september 2009

Overeenkomstig een eerdere toezegging informeer ik u hierbij over de resultaten van het programma «Fileaanpak op korte termijn» (*FileProof*). Het programma is gestart in het voorjaar van 2006 en per 1 januari 2009 formeel beëindigd.

Samengevat

Ik meen te mogen vaststellen dat *FileProof* een succesvol programma is geweest, resulterend in een structurele maatschappelijke winst van naar schatting 3,4 miljoen wachturen minder op jaarbasis. Deze winst is blijvend en zal de komende jaren verder worden uitgebouwd. Het programma is weliswaar formeel beëindigd, maar een aantal projecten loopt door, reguliere werkprocessen zijn blijvend verbeterd en projecten zijn overgedragen aan marktpartijen of hebben anderszins een vervolg gekregen. *FileProof* heeft daarmee geresulteerd in structurele verbeteringen voor de weggebruiker.

Aanleiding voor het programma FileProof

In de Nota Mobiliteit (2005–2020) zijn langetermijndoelen vastgesteld voor betrouwbare en voorspelbare reistijden en is aangegeven hoe deze gerealiseerd kunnen worden. Zoals bekend is het doorvoeren van infrastructurele en beprijzingsmaatregelen een zaak van lange adem, terwijl de files – we schrijven begin 2006 – trendmatig bleven groeien en er een inhaaloperatie in het groot onderhoud aan het hoofdwegennet voor de deur stond. Ook mijn ambtsvoorganger zag de noodzaak om concreet resultaat te bereiken in de aanpak van files op kortere termijn. Zij daagde haar eigen ambtenaren uit, maar ook bestuurlijke en maatschappelijke partners van het Ministerie, om met relatief snel uitvoerbare, effectieve maatregelen te komen. Op mijn verzoek zijn naderhand ook zestienduizend ideeën van Telegraaflezers meegenomen. Deze brachten veel praktische suggesties, voortkomend uit de dagelijkse praktijk van de weggebruiker.

Aanpak in FileProof

Uit het geheel is het programma *FileProof* voortgekomen: veertig projecten enerzijds om alledaagse files en extra hinderlijke incidentele files (door ongevallen, wegwerkzaamheden e.d.) aan te pakken en anderzijds om burgers en bedrijven te verleiden tot slim mobiliteitsgedrag. Over de start van het programma is uw Kamer geïnformeerd per brief van 10 april 2006¹.

Een groot aantal projecten is uitgevoerd in samenwerking met externe partners, vaak mede-probleemeigenaren. Deze aanpak past in de nieuwe manier van werken van de overheid: daadkrachtig, publieksgericht, ondernemend.

In het kader van het programma zijn circa zestig² zeer uiteenlopende maatregelen gerealiseerd. Bijvoorbeeld verbetering van interlokale fietsroutes en een proef met een OV-probeerkaart. Deze aanpak is inmiddels verankerd in de Mobiliteitsaanpak van mijn Ministerie. Maar ook maatregelen die aangrijpen op wat bezoekers van congressen en recreatieparken zelf kunnen doen om uit de file te blijven, kleine maatregelen rond in- en uitvoegstroken die een paar procent extra wegcapaciteit opleveren, een methodiek voor versneld sporenonderzoek door de politie waardoor de vertraging ter plaatse met de helft vermindert, het Groene Golf Team dat op verzoek van wegbeheerders verkeersregelinstallaties doorlicht. Voor een volledig overzicht verwijs ik u graag naar het bijgevoegde «Eindboek *FileProof* – 60 projecten & pilots voor fileaanpak op de korte termijn».³ Veel van de *FileProof*-maatregelen hebben een permanent karakter en zijn landelijk uitgerold; in totaal betreft het circa duizend locaties.

Effect en draagvlak

Tijdens de looptijd van het programma is vier keer een breed onderzoek gedaan naar het draagvlak voor de maatregelen onder burgers. Daaruit bleek zowel een zeer grote acceptatie alsook veel vertrouwen in de effectiviteit van de meeste maatregelen. Uiteraard is het effect van de maatregelen ook objectief gemeten (bij enkele projecten vindt de evaluatie plaats in de loop van 2009). Deze evaluaties zijn steeds verricht door externe experts.

De resultaten variëren per project. Van geen significant resultaat tot soms uitermate positief, bijvoorbeeld het mobiele team dat in verkeerscentrales scenario's maakt voor wegwerkzaamheden en evenementen. Mijn Ministerie heeft op basis van de uitgevoerde evaluaties een conservatieve inschatting gemaakt van alle resultaten voor zover uit te drukken in wachturen. Hierbij zijn alleen echt gerealiseerde besparingen van de uitgevoerde projecten meegeteld. Het blijkt dat verkeersdeelnemers ten gevolge van *FileProof*-maatregelen naar schatting 3,4 miljoen wachturen besparen op jaarbasis. Het gaat daarbij niet alleen om minder wachttijd op het hoofdwegennet; een belangrijk deel van de besparing is bereikt op stedelijke en provinciale wegen.

De kosten van het totale programma bedragen 135 miljoen euro; met de afronding van nog lopende projecten is daarvan in 2009–2011 nog circa 54 miljoen euro gemoeid. Op basis van de maatschappelijke kosten van wachttijden in het verkeer betekent dit dat de terugverdientijd van het programma ongeveer 3 jaar is.

Het vervolg

Tot slot kan ik u over het vervolg van het programma *FileProof* zeggen dat

¹ Kamerstuk 30 300 XII, nr. 42.

² Eén van de veertig projecten, getiteld «License to test», is een platform voor nieuwe ideeën. Dit heeft 20 nieuwe (pilot-)maatregelen opgeleverd.

³ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

in de eerste plaats de resultaten nu stevig verankerd zijn in de werkprocessen van de wegbeheerders en structureel worden toegepast. Daarnaast is een aantal projecten nog in uitvoering of krijgt een vervolg. Het Groene Golf Team en het mobiele team in de verkeerscentrales zetten hun werkzaamheden in ieder geval in 2009 nog voort. Ook is van een aantal succesvolle projecten de uitvoering aan de markt overgelaten. De werkwijze van *FileProof*, praktische ideeën genereren en snel uitvoeren, krijgt zijn vervolg in de Van-A-naar-Beterprijs, het loket «VenW-Idee» en «license-to-test», een programma van RWS om kansrijke ideeën uit de eigen organisatie snel te realiseren. Hiermee willen we de resultaten van *FileProof* en de succesvolle aanpak vasthouden en uitbouwen. Het programma heeft laten zien dat we met elkaar – burgers, maatschappelijk middenveld en overheid – daadwerkelijk vooruitgang kunnen boeken in bereikbaarheidsvraagstukken. Dit blijven we ook doen in de nieuwe reeks projecten binnen de Mobiliteitsaanpak, in de uitvoering van regionale convenanten, vergroting van de spoorcapaciteit, dertig spoedwetprojecten voor wegverbreding en natuurlijk de Kilometerprijs.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings